

SM24

Klimaatverandering is geen kernprobleem

Dit bericht bestaat uit ongeveer 500 woorden. Het kost je ongeveer 2 minuten om te lezen. De video waar ik aan refereer duurt iets minder dan 1 uur.

De kans dat je mijn bericht leest is niet erg groot, want de meeste berichten op de sociale media zijn veel korter. Onze aandachtspanne is sowieso kort, veel korter dan hij ooit was en we worden op een willekeurige dag van ons leven gebombardeerd met een overload aan kennis en informatie. We moeten dus prioriteiten stellen, want we hebben wel wat anders/beters te doen. De kans dat je de video in zijn geheel bekijkt is nog veel kleiner. Waar moet je dat uur in vredesnaam vandaan halen? Het is ook nog eens een PowerPointpresentatie met veel tekst in bullets, begeleid door een pratende professor in het (Amerikaans) Engels.

Wat de kans vervolgens nóg veel kleiner maakt is het onderwerp in kwestie. Zodra we in de headers van onze posts, berichten en artikelen het woord 'klimaatverandering' vermelden, halveert de kans dat we verder lezen. Kun je nagaan wat er met je gebeurt als je ontdekt dat bijgaande video over iets nog veel veelomvattender gaat: overshoot of overconsumptie (wanneer een populatie de draagkracht van de leefomgeving overschrijdt).

Klimaatverandering is dus geen kernprobleem, maar een symptoom van een veel groter probleem. De volledige mismatch tussen economie en ecologie, tussen ratio en emotie, tussen de menselijke soort en de hoogtechnologische leefomgevingen die ze voor zichzelf creëert, leidt op termijn tot een onvermijdelijke collaps van het suprasysteem, de menselijke beschaving. Overshoot is een complex, veelomvattend, existentieel systeemprobleem en we moeten serieus moeite doen ons daarin te verdiepen, laat staan dat we ons erin kunnen verplaatsen. Maar daar hebben we in de dagelijkse praktijk dus helemaal geen tijd voor. We worden al snel weer teruggeworpen op onze supralokale dagelijkse beslommeringen binnen onze kleine sociale groepen van gezin, familie, vrienden, collega's en teamgenoten.

Er is geen onderwerp belangrijker dan dat in bijgaande video en toch krijgt het de minste aandacht. Het is ons enige probleem, samengevat in een notendop van een uur. Het is wie we zijn, waar we staan, wat we doen en waar we heen gaan. En toch gaat het volledig aan ons voorbij. Maar zelfs als je jezelf ertoe zou kunnen dwingen alles even neer te leggen en je in deze complexe materie te verdiepen, zelfs als je er zwaar van onder de indruk zou raken, dan nóg is het zeer interessant om te observeren wat je vervolgens gaat doen. En of er ook maar iets verandert aan je modus operandus.

Het enige dat ik kan doen (behalve er een boek over schrijven) is hopen dat je er de tijd voor gaat nemen want het zou het enige onderwerp moeten zijn waar we nog over zouden moeten praten met zijn allen.

Met dank aan William E. Rees, Professor Emeritus aan de Universiteit van British Columbia.

<https://youtu.be/WDWhjSUu8UY>

Meer weten?

<https://www.bol.com/nl/nl/p/de-mens-als-grens/9300000128941910/>

De mens als grens – Over de onbuigzame barrières van ons bestaan
